

ปีที่ 30 ฉบับ 10277 วันศุกร์ที่ 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 หน้า 27

'อีอีซี' ลุ้นยากหุ่นยนต์ไทย

● สาลี นีย์ กับพิลา

สิทธิพิเศษอีอีซีไม่แรงพอที่จะจูงใจให้ตั้งโรงงานหุ่นยนต์ใน 3 จังหวัดภาคตะวันออก นักวิชาการด้านหุ่นยนต์ชี้ชัดไว้ชัดคือ การเพิ่มต้นทุนให้ไทยให้มากแล้วการผลิตจะเกิดตามมา และรัฐบาลออกมาตรการทางภาษีสนับสนุนเอสเอ็มอีใช้ระบบอัตโนมัติและอุปกรณ์เครื่องจักรกลในสายการผลิตแทนแรงงานคน

“สถานการณ์แขนงหุ่นยนต์ในไทย แม้ยอดขายในช่วง 2-3 ปีข้างหน้าจะมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มเกือบ 2 เท่า เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาซึ่งมีอยู่ราว 4,000 ตัว แต่โดยรวมยังถือว่าเป็นตลาดที่เล็กอยู่ ดังนั้น ความเป็นไปได้ของไทยที่จะผันตัวจากผู้ซื้อไปเป็นผู้ผลิตจึงยังไม่มาก” ดร.ชิต เหล่าวัฒนา ที่ปรึกษาสถาบันวิทยาการหุ่นยนต์ภาคสนาม (FIRO) และคณบดีศูนย์การวิจัยวิจัยนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษคลัสเตอร์หุ่นยนต์ กล่าว

สิทธิพิเศษ ภาวะสุดลาค

คณะรัฐมนตรีอนุมัติมาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (อีอีซี) สูงใจ 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายซึ่งรวมถึงอุตสาหกรรมหุ่นยนต์เพื่อการผลิต เข้าลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว มาตรการส่งเสริมการลงทุน ประกอบด้วย สิทธิถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ของคนต่างด้าว สิทธินำเข้าผู้เชี่ยวชาญมาทำงานในพื้นที่ สิทธิได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสูงสุด 13 ปีและสิทธิประโยชน์ด้านธุรกรรมการเงิน เป็นต้น

“สิทธิประโยชน์เหล่านี้มีความน่าสนใจเพียงพอสำหรับภาคอุตสาหกรรม แต่กรณีอุตสาหกรรมหุ่นยนต์มีความแตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่นๆ ในโลกนี้หุ่นยนต์เกิดมา 55 ปีแล้ว ไทยยังผลิตหุ่นยนต์ทั้งตัวไม่ได้ จะมีก็เป็นเอสเอ็มอีที่ผลิตและออกแบบบางส่วนได้ หรือให้บริการเขียนโปรแกรมสั่งงานแขนกล จึงไม่มีกำลังพอที่จะเข้าไปลงทุนในอีอีซี” ดร.ชิตกล่าว

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มในอนาคตมีความเป็นไปได้สูงที่ไทยจะเป็นผู้ผลิตหุ่นยนต์อุตสาหกรรม ซึ่งเป็นที่ต้องการของภาคอุตสาหกรรมอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็น อาหารบรรจุภัณฑ์ ยานยนต์และลอจิสติกส์ แม้ว่าขณะนี้ตลาดอาจจะยังเล็กเพราะระบบยังมีราคาแพงและซับซ้อน

ดังนั้น สิ่งสำคัญคือ รัฐบาลควรส่งเสริมในส่วนที่ไทยสามารถผลิตเองได้ก่อน ขณะเดียวกันต้องกระตุ้นความต้องการใช้เพื่อให้เกิดการผลิตในประเทศ เช่น แรงจูงใจทางด้านภาษีให้กับผู้ที่ซื้อหุ่นยนต์ที่มีบางชิ้นส่วนที่ผลิตในประเทศ แทนการนำเข้ามาทั้ง 100% ไม่เช่นนั้นเงินเหล่านั้นก็จะตกไปอยู่ในมือผู้ผลิตหุ่นยนต์ต่างประเทศทั้งหมด

“บริษัทใหญ่ๆ ที่เป็นผู้ใช้มีความต้องการใช้หุ่นยนต์เพื่ออุตสาหกรรมอยู่แล้ว โดยเฉพาะในกลุ่มกระบวนการผลิตที่ควบคุมด้วยแรงงานคน และกลุ่มที่มีการใช้สายพานลำเลียง หากแต่ยังชะลอการลงทุนเพื่อรออุตสาหกรรมไฮเทคจากอีอีซี เช่น เครื่องซีพีเอ็มแผนการลงทุน 2 หมื่นล้านบาทสำหรับหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติขึ้น พร้อมมองพื้นที่เขตอีอีซีเช่นกัน ในขณะที่เอสซีจีมีบริษัทลูกด้านนี้อยู่แล้ว”

บักกอกบุเล็งจับเป้าหมาย

ปัญหาหลักของอุตสาหกรรมหุ่นยนต์อัตโนมัติคือ “บุคลากร” ขณะที่ศักยภาพด้านเทคโนโลยีเป็นสิ่งที่ไทยพร้อมและเป็นที่ยอมรับในระดับสากล แต่คนที่ผ่านการอบรมและพร้อมทำงานมักถูกซื้อตัว จึงมีความต้องการจากภาคอุตสาหกรรมที่อยากให้รัฐบาลเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคน โดยภาคเอกชนจะส่งคนเข้าไปช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็น เมื่อมีกำลังคนมากพอที่จะรองรับภาคเอกชน โอกาสที่จะเกิดการลงทุนในอีอีซีก็จะมีมากตาม

(ต่อด้านหลัง)

“ในช่วง 3 ปีแรก คาดว่าจะมีบริษัทด้านระบบผลิตอัตโนมัติลงทุนในอีอีซีไม่ต่ำกว่า 50 บริษัท ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนอะไหล่และรับจ้างผลิต ส่วนบริษัทต่างชาติขนาดใหญ่นั้นอาจจะยังรอดูสถานการณ์เนื่องจากตลาดในไทยนั้นมีความต้องการหุ่นยนต์เพียง 7 พันตัวต่อปี ยังน้อยเมื่อคิดจะตั้งบริษัทด้านหุ่นยนต์ระดับโลกเข้ามาลงทุนในไทย”

แม้ความต้องการในไทยจะเพิ่มขึ้นแต่ไม่เท่าจีน ซึ่งถือเป็นตลาดใหญ่ ทำให้หลายบริษัทหันไปลงทุนตั้งโรงงานผลิตหุ่นยนต์และชิ้นส่วนที่จีน ในขณะที่การลงทุนในไทยจะมุ่งเรื่องของการออกแบบระบบ ซึ่งถือว่ามาถูกทางและเพียงพอแล้ว

“หากอุตสาหกรรมหุ่นยนต์และอัตโนมัติของไทยเข้มแข็งขึ้น ก็จะเกิดการขยายสู่การลงทุนเรื่องชิ้นส่วน อะไหล่ และมีโอกาสที่จะขยายการลงทุนเพื่อผลิตหุ่นยนต์ในที่สุด” นักวิชาการหุ่นยนต์กล่าว

